

Banca Europeană de Investiții în **România**

**Împrumuturi
acordate
în 2017**

1,3 miliarde
€

**Total
împrumuturi
acordate**

13 miliarde
€

Prezentare generală

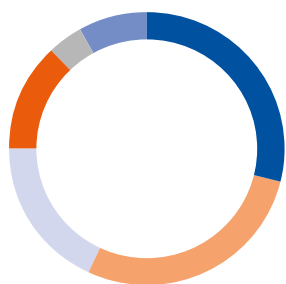
făcută de vicepreședintele BEI, Andrew McDowell

De 25 de ani, Banca Europeană de Investiții (BEI) este alături de România în demersul acesteia de a atinge prosperitatea economică. Încă înainte de aderarea la UE, în 2007, banca a acordat României finanțare pe termen lung la costuri accesibile. Rezultatele au fost remarcabile pentru România. Economia se află într-un proces de modernizare și creștere. BEI este mândră de rolul pe care îl joacă în acest proces și este încrezătoare în posibilitățile viitoare de dezvoltare.

Desigur, lucrurile nu se opresc aici. Nevoia de finanțare pe termen lung rămâne. Administrațiile publice din România și societățile private vor beneficia în continuare de asistență de specialitate privind planificarea și valorificarea la maximum a proiectelor. Banca Europeană de Investiții este specializată în aceste domenii, motiv pentru care este un partener vital pentru România.

De când și-a început activitatea în România, BEI a acordat finanțare în valoare de 13 miliarde EUR pentru dezvoltarea economică și financiară a țării. Circa 130 de proiecte au fost finanțate direct de BEI și peste 70 de Fondul European de Investiții, organismul specializat al Grupului BEI care acordă finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri). Valoarea totală a creditelor acordate în România în ultimii cinci ani se situează la **peste 3,6 miliarde EUR**.

Total împrumuturi BEI în România pe sectoare (2013-2017)

■ IMM-uri	29%
■ Transporturi	28%
■ Industrie, servicii și agricultură	18%
■ Eficiență energetică	13%
■ Reabilitarea școlilor	4%
■ Altele	8%

Cifrele sunt însoțite de o îmbunătățire a nivelului de trai și a calității vieții cetățenilor români. BEI a jucat un rol însemnat în investițiile care integrează România în rețelele trans-europene și naționale. De asemenea, banca investește cu precădere în proiecte care îmbunătățesc mediul în România. La mijlocul anilor '90, prima intervenție a băncii a vizat modernizarea drumurilor naționale, reducerea poluării generate de centralele electrice, îmbunătățirea eficienței sistemelor de încălzire din București, finalizarea lucrărilor neterminate de la metroul bucureștean și reînnoirea flotei TAROM, compania națională de transport aerian.

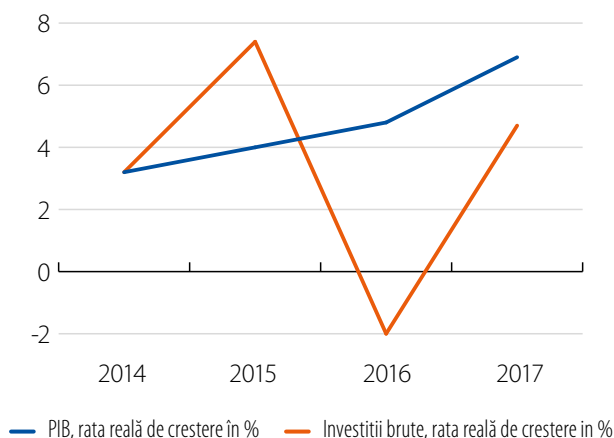
Din 2013, BEI a acordat finanțare în valoare de peste 1 miliard EUR, în cooperare cu instituții financiare locale, pentru mai mult de 10 000 de proiecte desfășurate de întreprinderi mici și mijlocii și întreprinderi de dimensiune intermediară din România. Impactul activității băncii în acest domeniu este dublu: încurajează investițiile care contribuie la dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere și creează locuri de muncă, atât de necesare.

Mai mult decât împrumuturi

BEI nu așteaptă pur și simplu să primească proiecte fiabile. BEI contribuie la crearea acestora. Banca oferă servicii de consiliere administrațiilor publice și promotorilor de proiecte, ceea ce le permite acestora să-și planifice proiectele împreună cât mai avantajos și să îmbunătățească standardele de implementare. Banca se implică activ în proiecte aflate în etapa inițială prin inițiativa „Asistență comună în vederea sprijinirii proiectelor în regiunile europene” (JASPERS), Platforma europeană de consiliere în materie de investiții (EIAH), FI-Compass și alte instrumente specializate de consiliere. Serviciile de consiliere acordate de BEI joacă un rol important în utilizarea mai eficientă de către România a fondurilor din ajutoare nerambursabile. Suntem conștienți de riscurile cu care se confruntă întreprinderile mici și inovatorii din România. Planul de investiții pentru Europa a consolidat capacitatea BEI de a împărți riscurile cu promotorii de proiecte, în principal prin Fondul european pentru investiții strategice și Innovfin. Sunt sigur că acestea din urmă, printr-o serie de oferte, vor juca un rol vital în trecerea României în următoarea etapă de creștere economică.

Instantaneu la nivel de țară

PIB-ul și creșterea investițiilor: creștere economică puternică, dar dezvoltare volatilă a investițiilor

Creșterea a avut un ritm accelerat și a atins cea mai ridicată valoare de după criză în 2017, dar a fost determinată în principal de consumul intern. Se anticipează că economia românească va rămâne robustă, dar creșterea acesteia își va încetini ritmul. Trecerea într-o etapă de creștere determinată mai mult de investiții este esențială pentru abordarea provocărilor structurale, asigurarea competitivității pe termen mai lung și creșterea rezilienței economice a României.

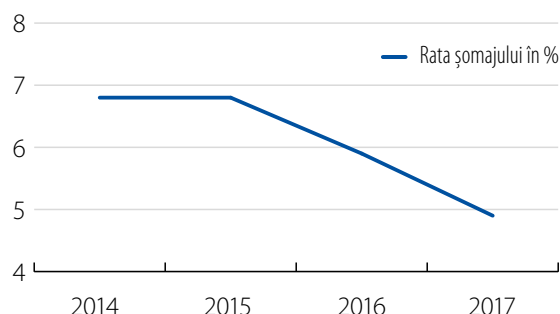
Nevoile în rapidă schimbare de pe piața forței de muncă

Condițiile de pe piața muncii s-au îmbunătățit începând din anul 2013, odată cu expansiunea economică. Mai rămân aspecte care trebuie rezolvate, cum ar fi un acces mai echitabil la piața forței de muncă și alinierea forței de muncă la nevoile în rapidă schimbare ale economiei.

Economia românească se confruntă cu alte provocări. Investițiile ca procent din PIB se situează sub nivelurile de dinainte de criză, rămânând încă multe de făcut în ceea ce privește calitatea investițiilor publice. Din acest motiv, întreprinderile consideră investițiile publice în infrastructura de transport, precum și în învățământul superior și formarea profesională ca principale priorități¹.

Investițiile publice ar putea beneficia semnificativ de pe urma mai bunei utilizări a fondurilor europene. De aceea, BEI s-a implicat în asigurarea capacității României de a lansa și finaliza proiecte – prin JASPERS și mai recent prin activitatea desfășurată de Platforma europeană de consiliere în materie de investiții.

Îmbunătățirea condițiilor de pe piața muncii

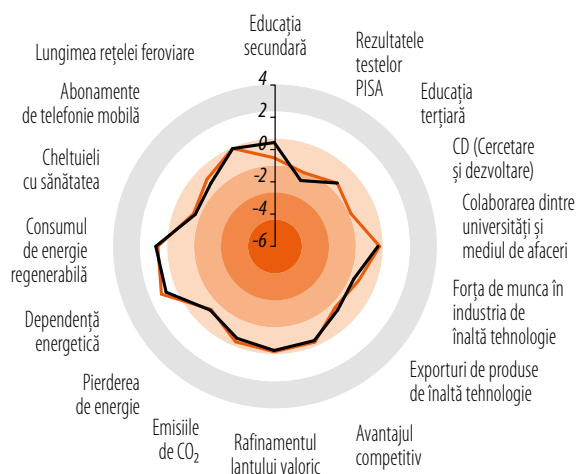

Îmbunătățirea condițiilor structurale

Pentru a asigura o creștere economică durabilă, România trebuie să acorde prioritate dezvoltării infrastructurii sale de transport și să finalizeze legăturile de transport între principalele centre urbane și industriale. Îmbunătățirea competențelor forței de munca și alinierea competențelor și abilităților forței de munca la nevoile pieței muncii vor juca un rol important în creșterea productivității. Este, de asemenea, important să ne asigurăm că învățământul superior și formarea profesională răspund mai bine nevoilor de pe piața forței de muncă. În plus, sistemul de sănătate se confruntă cu provocări structurale și financiare în domenii precum utilizarea eficientă a resurselor și accesibilitatea, îndeosebi în mediul rural. Nu în ultimul rând, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a crește competitivitatea economiei românești prin inovare.

Analiză structurală: punctele tari și punctele slabe

Distanța față de media UE în deviații standard

¹ A se vedea Studiul BEI referitor la investiții – Privire de ansamblu asupra României 2017.

Toate afacerile sunt mici la început

În România și la nivelul UE, IMM-urile reprezintă peste 99 % din întreprinderi. Aceste întreprinderi mici asigură două din trei locuri de muncă în România. De aceea este esențial să fie sprijinite astfel de firme, deoarece acestea au un rol de bază în creșterea economică, inovare și crearea locurilor de muncă.

Deși accesul la finanțare s-a îmbunătățit semnificativ, acesta constituie încă cea mai mare problemă pentru 9 % din IMM-urile românești (comparativ cu 7 % la nivelul UE). În 2017 numai 15 % din IMM-urile din România au solicitat un credit bancar (UE: 25 %), cu toate acestea, 28 % dintre solicitanți nu au obținut creditul bancar pe care și l-au planificat (UE: 17 %).

Împrumuturi destinate întreprinderilor

În sectorul corporativ banca oferă soluții de finanțare care pot fi adaptate nevoilor și obiectivelor specifice ale companiilor. Banca poate să acorde împrumuturi sau garanții, dar și soluții de finanțare structurată, în regim garantat sau negarantat. Printre avantajele principale ale finanțării BEI se numără dobânzile accesibile, scadențele lungi și perioadele de grație lungi pentru rambursarea capitalului. Aceste avantaje răspund nevoii promotorilor de a asigura finanțare pe termen mai lung pentru proiectele lor.

Împrumuturile noastre destinate întreprinderilor sunt disponibile în majoritatea sectoarelor și domeniilor de activitate, incluzând industria, agricultura și serviciile. Sprijinim, de asemenea, investițiile străine directe.

În mod normal, banca finanțează până la 50 % din costul total al unui proiect, dar acest procentaj poate crește, de exemplu, în cazul proiectelor care contribuie la eficiența energetică, energia regenerabilă și combaterea schimbărilor climatice. Datorită FEIS, BEI poate susține proiecte care implică riscuri mai mari decât în mod normal. Cu alte cuvinte, cu sprijin din partea FEIS, banca poate să finanțeze proiecte care sunt în mod inerent mai riscante (precum cele de cercetare și inovare), să accepte parteneri cu solvabilitate mai mică sau să acorde împrumuturi negarantate.

BEI poate finanța direct proiecte al căror cost de investiție este de minimum 15 milioane EUR. Proiectele mai mici sunt finanțate prin linii de credit pe care BEI le pune la dispoziția intermediarilor săi, de regulă bănci comerciale care funcționează în România.

Descriere proiect

Fondul european pentru investiții strategice

Fondul european pentru investiții strategice (FEIS) a fost înființat pentru depășirea deficitului de investiții din UE și pentru revigorarea investițiilor în proiecte strategice din Europa. Cu o garanție primită de la UE, în valoare de 26 miliarde EUR plus suma de 7,5 miliarde EUR alocată de BEI, se estimează deblocarea a cel puțin 500 miliarde EUR pentru investiții suplimentare până în anul 2020. Datorită FEIS, Grupul BEI poate acorda finanțare pentru proiecte care prezintă un profil de risc mai mare decât cel acceptat în mod normal.

FEIS în România

(începând din ianuarie 2018)

Număr de tranzacții

12

Finanțare FEIS aprobată

327 milioane
EUR

Estimare a investițiilor mobilizate de FEIS

1,1 miliarde
EUR

Toate proiectele corporative aprobate în România din 2015 au beneficiat de garanția FEIS. Aceste proiecte vizează diverse sectoare, de la economia circulară și energie la industrie și asistență medicală.

Tratament regal într-o unitate privată de asistență medicală

Construirea și renovarea a două spitale și 15 centre medicale ambulatorii facilitând crearea a 2 000 de locuri de muncă

În Europa există mai multe regine care poartă numele de Maria, dar numai una este Regina Maria a României. Cunoscută în țara sa drept „mama răniților”, ea a rămas în istorie pentru activitățile desfășurate în timpul războiului, când a lucrat ca asistentă în spitalele militare. Imaginile care o prezintă îmbrăcată în asistentă medicală în timpul Primului Război Mondial constituie un simbol al patriotismului.

Astăzi, al doilea furnizor privat de servicii medicale ca mărime din România poartă numele reginei gri-julii a țării. „Regina Maria” deține și își desfășoară activitatea în România într-o rețea de spitale și unități private de asistență medicală cu multiple specializări, precum un spital de obstetrică-ginecologie și pediatrie și două maternități.

În cadrul proiectului de extindere a rețelei medicale private din România, BEI ajută „Regina Maria” să-și modernizeze și să-și extindă rețeaua de unități ambulatorii și spitalicești în principal în afara Bucureștiului. Proiectul presupune extinderea și modernizarea rețelei prin construirea și renovarea a două spitale și 15 centre medicale ambulatorii, incluzând policlinici, laboratoare și centre de imagistică. Pe lângă creșterea capacității de tratare și a calității serviciilor medicale, derularea acestui proiect va facilita crearea a circa 2 000 de locuri de muncă.

Împrumutul de 15 milioane EUR este sprijinit de o garanție din partea Fondului european pentru investiții strategice.

Energia românească își croiește drum spre inima Europei

O veche tradiție revigorează economia românească

Industria petrolieră din România își are rădăcinile în antichitate, când românii au găsit petrol în provincia Dacia. În 1857, România a devenit prima țară din lume care a înregistrat oficial o producție de petrol de 275 tone.

La începutul secolului al XX-lea, România era una dintre primele țări din lume care producea gaze naturale. „Avem peste 100 de ani de experiență în producerea de gaze naturale”, a spus Dan Niculaie, consilier al directorului general al Transgaz, societatea națională de transport de gaze naturale din România. „Niciodată nu am reușit să o facem cunoscută și restului Europei, dar lucrurile se vor schimba.”

Chiar dacă România a început să exporte gaz în Ungaria la sfârșitul anilor '50, infrastructura necesară pentru exportul în țări mai îndepărtate decât cele vecine este aproape inexistentă. „România produce aproape 11 miliarde metri cubi de gaze naturale pe an, dar cu noile zăcăminte descoperite în Marea Neagră, estimăm creșterea producției”, a spus Niculaie.

Producția independentă de gaz

România este aproape complet independentă energetic, ceea ce înseamnă că produce aproape atâta gaz cât consumă. Cu creșterea preconizată a producției de gaz, România va putea să exporte gaz în UE. Pentru aceasta este însă nevoie de modernizarea infrastructurii.

În 2016, BEI a aprobat un împrumut de 100 milioane EUR către Transgaz. Împrumutul va finanța prima fază a secțiunii românești din proiectul BRUA (Bulgaria, România, Ungaria și Austria), un gazoduct de 478 km care asigură interconexiunea între sistemele de gazoducte ale României și Bulgariei și ale României și Ungariei. „Conducta va reduce dependența Europei de gazul rusesc”, a spus Matei Angheliescu, responsabilul de credite din cadrul BEI care se ocupă de proiect. Scadența lungă a împrumutului (15 ani, cu o perioadă de grație de trei ani) a făcut ca implicarea BEI să fie posibilă numai cu sprijinul FEIS, oferind un bun exemplu al modului în care granturile UE se pot combina cu finanțarea FEIS. BEI a aprobat împrumutul pentru Transgaz în 2017 în baza a două contracte. Unul poate fi pus la dispoziție în EUR, iar celălalt în moneda locală, leul românesc, fiind primul împrumut de acest fel către o societate românească.

Potențiale surse noi

Proiectul a beneficiat de un grant în valoare de 179 milioane EUR din partea Comisiei Europene în cadrul Mecanismului pentru Interconectarea Europei. „La un cost estimat de 503 milioane EUR, acesta este unul din cele mai mari proiecte din România din ultimii 25 de ani”, declară Angheliescu.

„Conducta va reduce dependența Europei de gazul rusesc”

Gazoductul BRUA va crește securitatea aprovizionării cu gaze naturale pentru cele patru țări și pentru alte state membre ale UE, făcând posibil accesul potențiale surse noi de gaze, precum regiunea Mării Caspice. Crescând exporturile, „construcția conductei va fi benefică pentru toți românii, ca urmare a taxelor și redevențelor pe care le va aduce proiectul”, a spus Niculaie. „De pe urma acestei conducte vor beneficia și comunitățile locale aflate pe traseul conductei, întrucât pe perioada construcției va crește numărul locurilor de muncă.” Se estimează că vor fi create 3 400 de locuri de muncă temporare.

Întreprinderi mici și mijlocii

BEI acordă împrumuturi băncilor locale și altor intermediari financiari, care la rândul lor acordă împrumuturi întreprinderilor locale. Întreprinderile mici pot solicita împrumuturi de cel puțin 25 000 EUR. Din anul 1992, BEI a acordat intermediarilor financiari din România finanțări în valoare de 2,1 miliarde EUR.

În plus, Fondul European de Investiții (FEI) este specializat în finanțare de risc pentru întreprinderi mai mici. FEI acordă garanții intermediarilor de credite, dându-le acestora posibilitatea să sprijine proiecte mai riscante, și canalizează resurse financiare către fonduri de investiții care sunt specializate în IMM-uri. Fondul este prezent pe piața românească din anul 2008.

Inițiativa pentru IMM-uri

Actuala Inițiativă pentru IMM-uri din România, aprobată în octombrie 2016, este un instrument financiar înființat de Comisia Europeană împreună cu Grupul BEI. Acesta a fost conceput ca un instrument rapid și eficient având ca scop creșterea împrumuturilor către economia reală, crearea de locuri de muncă și stimularea creșterii economice. În mai puțin de doi ani, toate fondurile disponibile au fost canalizate către bănci. În urma punerii în aplicare cu succes a mandatului de până acum, Comisia Europeană, Grupul BEI și Guvernul României se gândesc la o extindere a acestei inițiative. Extinderea ar aduce fonduri suplimentare pentru IMM-uri în valoare de 900 milioane EUR.

FEI desfășoară activități în România prin diverse alte programe finanțate cu fonduri Europene, precum Inițiativa JEREMIE (Resurse europene comune pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii), Programul pentru competitivitatea întreprinderilor și pentru IMM-uri (COSME), InnovFin și Programul UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI), care acordă fonduri pentru microîntreprinderi și IMM-uri riscante și inovatoare. Recent, FEI a lansat și un fond axat pe finanțarea sectorului agricol. O mare parte a activităților FEI din România constă în programele finanțate din fonduri structurale alocate României, inclusiv noi acorduri în cadrul programelor operaționale – Competitivitate, Dezvoltare regională și Agricultură.

De când și-a început activitatea în țară, FEI a investit peste 1 miliard EUR prin instrumente financiare, mobilizând astfel un total de 2,57 miliarde EUR în finanțarea pentru IMM-uri. Până în prezent peste 18 000 de IMM-uri au primit finanțare prin FEI.

Din 2008, FEI a acordat

1 miliard
EUR

și a mobilizat

2,57 miliarde
EUR

în investiții de care au beneficiat

18 801
IMM-uri

Descriere proiect

Chiar și florile au nevoie de tehnologie

Cătălin Dumitrache a fost cultivator de legume timp de 20 de ani, dar adevărata sa pasiune o constituie florile – mușcate, petunii, zambile și multe altele. Inițial, Cătălin a cultivat flori din pasiune, doar pentru uz personal, dar s-a hotărât să facă un pas înainte și să-și transforme pasiunea într-o adevărată afacere.

Situată în județul Prahova, între București și Ploiești, Small Flower Garden Dumitrache produce flori pentru comercializare en gros de flori tăiate și în ghivece, pe o suprafață de 2 200 m² în sere moderne echipate cu sisteme automatizate de încălzire și de benzi transportoare.

„În prezent, firma are patru angajați”, spune Cătălin. „Cum-părăm semințe și bulbi din Germania și Olanda, creștem florile și le vindem în florării sau direct clienților. Este o afacere care generează profit, dar necesită mari investiții. În România nu este ușor – o mulțime de ferme și producători dau faliment, noi însă vrem să reușim.”

În procesul de extindere a operațiunilor, Cătălin a obținut un împrumut de la Good.Bee Credit, susținut printr-o garanție FEI în cadrul Programului Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială. „Pentru micile întreprinderi este foarte greu să apeleze direct la bancă pentru finanțare”, declară Cătălin, „și din cauza ciclului de producție anual al florilor, pentru companiile din acest domeniu este dificil să vină cu documente privind profitul, fapt ce face și mai dificilă obținerea unui împrumut cu dobândă mai mică. Este, de asemenea, un proces greoi care implică și o mulțime de documente. Cu garanția primită de la UE, a fost mult mai ușor să primesc fondurile; procesul a fost mai rapid și a necesitat mai puține documente, ceea ce este un mare avantaj.”

Împrumutul a permis companiei să-și extindă serele și să achiziționeze echipament nou automatizat, precum stațiile de încălzire care pot fi controlate printr-o aplicație de pe mobil și nu necesită prezența la fața locului.

„Calitatea necesită tehnologie”, conchide Cătălin. Small Flower Garden Dumitrache se pregătește să construiască o seră nouă în viitorul apropiat și continuă să-și îmbunătățească metodele de producție.

Descriere proiect

Mai aproape de IMM-urile românești prin susținerea împrumuturilor în lei românești („RON”)

În 2017, BEI a semnat un prim împrumut în RON (lei românești) cu ProCredit Bank S.A., în valoare de aproximativ 90 milioane RON (20 milioane EUR), dedicat în principal IMM-urilor și întreprinderilor de dimensiune intermediară. Acest împrumut a marcat un moment de cotitură pentru Grupul BEI în sprijinirea economiei românești prin partenerii săi din sectorul bancar local. Se estimează că de pe urma acestui împrumut pe termen lung în RON vor beneficia peste 250 de IMM-uri și întreprinderi de dimensiune intermediară.

„Acest fapt transmite un puternic semnal pozitiv comunității de afaceri din România, întrucât împrumuturile în moneda locală vor susține planificarea pe termen lung a investițiilor. Întreprinderile mici și mijlocii vor avea astfel posibilitatea să-și modernizeze și să-și extindă operațiunile. Semnarea contractului de astăzi reflectă, de asemenea, principiile și obiectivele ambelor instituții, precum și angajamentul nostru comun de a promova creșterea economică și ocuparea forței de muncă prin sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii”, a declarat Mariyana Dimitrova Petkova, membră a Consiliului de direcție al ProCredit Bank SA.

Credite pentru sectorul public

Finanțarea BEI este considerată de investitorii din sectorul public o sursă de finanțare atractivă datorită dobânzilor accesibile, scadențelor lungi și perioadelor de grație lungi pentru rambursarea capitalului.

Pentru proiectele din sectorul public, BEI oferă o gamă largă de soluții de finanțare cu termeni flexibili, în funcție de nevoile și obiectivele specifice ale debitorilor. Pe lângă împrumuturile și garanțiile tradiționale, banca oferă soluții de finanțare structurată. Împrumuturile BEI pot fi garantate sau negarantate.

BEI poate finanța direct proiecte din sectorul public, a căror valoare de investiție este de 15 milioane EUR sau mai mult. Recunoscând că promotorii publici trebuie să finanțeze programe de investiții a căror punere în aplicare se întinde pe o perioadă de câțiva ani și care constau din multe investiții mai mici, BEI a lansat împrumuturile-cadru. Aceste linii de credit foarte flexibile, disponibile pentru programe de investiții în dezvoltarea urbană, transportul public, eficiența energetică și alte domenii, pot fi utilizate de autoritățile locale și de societățile publice pe o perioadă de câțiva ani, asigurând astfel o finanțare „de rezervă” atractivă.

BEI se evidențiază prin gama largă a serviciilor de consultanță, sprijin pentru consolidarea capacităților, pregătirea și punerea în aplicare a proiectelor. În plus, BEI dispune de o vastă experiență în cofinanțarea și combinarea fondurilor structurale UE, precum și în utilizarea mai eficientă a granturilor europene. „Avizul favorabil” al BEI contribuie, de asemenea, la atragerea de fonduri din partea cofinanțatorilor. BEI sprijină proiecte care contribuie semnificativ la creșterea economică, ocuparea forței de muncă și îmbunătățirea vieții de zi cu zi a cetățenilor Europei. Activitățile noastre din România vizează cinci sectoare.

Eficiența energetică

Mediu
(apă și ape uzate)

Infrastructura urbană

Educație și sănătate
(universități, spitale etc.)

Cofinanțarea infrastructurii publice
prioritare cu alte fonduri europene

Autorități regionale și locale

Din 1992, BEI a acordat 650 milioane EUR autorităților regionale și locale din România pentru investiții în infrastructura urbană și de mediu, precum și în eficiența energetică.

Eficiența energetică

Cel mai mare potențial pentru economiile de energie din UE se află în clădiri. Încălzirea, răcirea și aparatura electrocasnică reprezintă aproape 40 % din consumul final de energie al UE, două treimi din acesta înregistrându-se în sectorul locuințelor.

Banca acordă sprijin pentru investițiile în eficiență energetică din centrele urbane. De regulă, proiectele includ modernizarea și extinderea infrastructurii urbane și sociale existente și a serviciilor. Aceasta înseamnă termoficarea și răcirea, reabilitarea și modernizarea clădirilor, precum și îmbunătățirea valorilor energetice ale transportului urban. Aceste proiecte contribuie la reducerea emisiilor și a poluării, cu beneficii pentru mediu și nivelul de trai al cetățenilor.

România este pe cale să realizeze economiile cumulate necesare de energie până în 2020, conform Directivei privind eficiența energetică. România este unul din cele cinci state membre ale UE cu o creștere mai mare a PIB-ului, care au reușit să-și mențină consumul energetic sub control în perioada 2005-2015, având o creștere cu peste 20 % a PIB-ului și o scădere cu peste 10 % a consumului de energie primară.² Pentru a ajuta România să atingă aceste obiective, BEI a acordat peste 480 milioane EUR pentru a finanța măsuri de eficiență energetică în clădiri rezidențiale din diferite cartiere ale Bucureștiului.

² Evaluarea pentru 2017 a progreselor realizate de statele membre către realizarea obiectivelor naționale de eficiență energetică pentru 2020 și către punerea în aplicare a Directivei privind eficiența energetică, conform articolului 24 alineatul (3) din Directiva 2012/27/UE privind eficiența energetică.

Descriere proiect

Renovarea clădirilor vechi și economia de energie

La începutul anilor 2000, multe clădiri din România, construite în era comunistă, au devenit inutilizabile. Din cauza izolației necorespunzătoare, clădirile erau insuportabil de călduroase vara și extrem de friguroase iarna. An de an se irosea energie pentru răcire și încălzire. Pus în fața opțiunii demolării sau renovării, Bucureștiul a decis să reabiliteze clădirile de locuințe vechi. Aici s-a implicat BEI.

Din 2009, banca a aprobat o finanțare de peste 600 milioane EUR cu scopul de a reduce consumul de energie din diferite cartiere ale Bucureștiului. „Pesimiștii nu au crezut că așa ceva ar fi posibil, dar iată că, în nici zece ani am obținut rezultate uimitoare”, spune Filip Vandeputte, inginer senior la BEI specializat în eficiență energetică. „Se estimează că proiectele vor determina economii de energie însumând peste 1 000 GWh pe an. Să menționăm doar faptul că 1 GWh poate alimenta cu energie aproximativ 700 000 de locuințe. Am prelungit „viața” acestor clădiri cu 20 de ani”, afirmă Vandeputte.

„Pesimiștii nu au crezut că așa ceva ar fi posibil, dar iată că, în nici zece ani, am obținut rezultate uimitoare”

În total, vor fi reabilite 2 200 de clădiri, proces care va însemna și 21 000 de locuri de muncă. „Efectul acestor proiecte este triplu. Calitatea vieții rezidenților acestor clădiri a crescut și la fel și valoarea proprietăților lor - cu până la 30 %. Nu în ultimul rând, cartierele acestora s-au schimbat, devenind mai sigure și mai potrivite pentru locuit”, este de părere Vandeputte. „Consider că prin aceste proiecte am acumulat experiența și informațiile necesare pentru a administra și alte proiecte similare. Astăzi, dacă mi se spune că nu se poate, răspund: « Mergeți la București și convingeți-vă »”.

Mediu

Pentru BEI, protecția mediului contează. Finanțarea noastră sprijină proiecte durabile în peste 160 de țări și constituie un catalizator pentru ca și alții să facă investiții pe termen lung, ca ale noastre.

Operațiunile noastre privind mediul includ transportul durabil, protecția mediului, depoluarea, alimentarea cu apă și apele uzate, economia circulară, gestionarea deșeurilor, precum și producerea și utilizarea de energie curată și eficientă.

Chiar dacă România și-a îmbunătățit performanța de mediu de la aderare, în 2007, mai sunt necesare și alte investiții – îndeosebi în domenii precum gestionarea deșeurilor și epurarea apelor uzate – pentru a respecta în totalitate reglementările europene³. BEI ajută țara să utilizeze mai eficient fondurile europene disponibile pentru a gestiona aceste situații.

În 2016, banca a aprobat un împrumut de 100 milioane EUR pentru un program regional privind sectorul apei din România, susținut de FEIS. Împrumutul va ajuta companiile regionale de apă să investească în proiecte care vizează utilizarea eficientă și durabilă a resurselor de apă. Pentru a reduce riscul poluării apelor subterane, se are în vedere și reabilitarea sistemelor de canalizare.

³ Evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE

Descriere proiect

Curățarea râului Dâmbovița

În secolul al XX-lea, populația Bucureștiului a crescut de la mai puțin de 300 000 de locuitori la aproape 2 milioane. Pe măsură ce orașul a crescut, calitatea apei râului Dâmbovița a scăzut.

Planurile de construire a unei stații de epurare a apelor uzate au fost făcute în anii '70, iar construirea acestora a început în anul 1985, progresele fiind însă mici. În cele din urmă, în 2006, a început cu adevărat prima etapă de construire a stației, cu sprijinul unui împrumut din partea BEI.

În 2017, banca și autoritățile din București au semnat un acord de împrumut în valoare de 75 milioane EUR pentru finalizarea stației de epurare a apelor uzate Glina și reabilitarea canalelor principale ale sistemului de canalizare. Când va fi gata, aceasta va fi una din cele mai mari stații de epurare a apelor uzate din Europa. Fiind unul din cele mai mari proiecte de mediu din România, acesta va îmbunătăți calitatea apei râului Dâmbovița și, indirect, și a apei fluviului Dunărea, al cărui afluent indirect este Dâmbovița.

Infrastructura urbană

Investițiile totale ale BEI în infrastructura urbană din România se ridică la 3,96 miliarde EUR. Investițiile îmbunătățesc condițiile de viață din zonele urbane și vizează aspectele de ordin economic, ecologic, climatic, demografic și social cu care se confruntă România.

Cum poate un oraș să beneficieze de fondurile europene

BEI ajută Oradea să revină pe harta României ca obiectiv turistic de mare interes

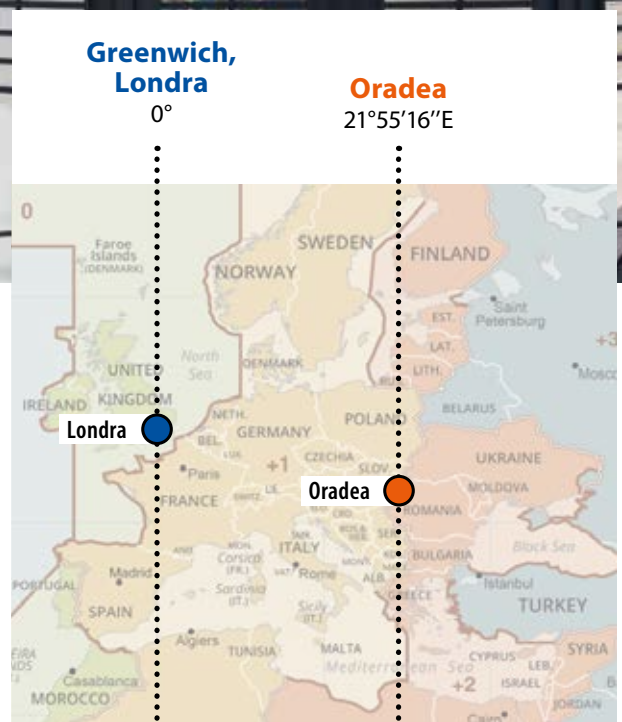
Meridianul zero este o linie geografică ce împarte Pământul în două emisfere, cea estică și cea vestică. În prezent, această linie s-a convenit a fi meridianul Greenwich, care trece prin Londra. Timp de 203 ani, între secolele al XV-lea și al XVII-lea, un mic oraș românesc a servit drept locul meridianului zero pentru cartografi. Oamenii din Oradea vor să redea orașului locul cuvenit pe hartă.

Pe parcursul celor 1 000 de ani de istorie, orașul a reprezentat o punte între Vest și Est, fiind influențat de ambele culturi. Secolul al XX-lea a fost însă o perioadă de declin pentru Oradea. Tinerii părăseau orașul, care a lăsat mult în urmă era sa de aur. Era nevoie de o schimbare. „Pe măsură ce țara se pregătea să adere la UE, funcționarii municipali au început să caute soluții pentru a beneficia de fonduri europene”, a declarat Nadia Has, director executiv adjunct în cadrul Primăriei. „În ultimii 10 ani, orașul a absorbit mai mult de 150 milioane EUR din fondurile europene.”

„Scopul principal este ca Oradea să devină un oraș mai conectat, mai competitiv, mai inteligent, cu un sistem de învățământ eficient, servicii publice și turism de calitate”, spune Has. Încă din 2008, BEI a ajutat orașul să își atingă aceste obiective.

Ajutor pentru locuitori și pentru întreprinderi

Începând din anul 2015, banca a sprijinit orașul cu împrumuturi în valoare de 57,6 milioane EUR, destinate pentru infrastructura de transport și dezvoltarea urbană, precum drumuri și facilități locale cu scopul de a crește atractivitatea turistică a orașului și calitatea vieții. Modernizarea infrastructurii urbane din Oradea, un important centru economic regional, va aduce beneficii socio-economice însemnate pentru locuitori și pentru întreprinderile din oraș și din împrejurimi.

Din 2015, orașul a înregistrat o creștere medie de 17 % pe an a numărului de vizitatori. „Banca a finanțat drumuri importante din oraș, precum și o grădină publică și un parc acvatic, care au dus la intensificarea turismului”, a spus Has. În 2017, peste 225 000 de oameni au vizitat orașul. „Cei mai mulți vizitatori sunt români”, a declarat Mihai Jurcă, funcționar municipal care se ocupă de promovarea orașului, „dar treptat suntem redescoperiți de germani, italieni și austrieci.”

Parcul acvatic a fost de la început un imens succes. În primul an a atras peste 300 000 de vizitatori.

Orașul a profitat de fonduri europene pentru a-și reabilita centrul istoric, ceea ce i-a readus gloria de altădată. „Asta apreciază oamenii cel mai mult. Orașul pare întinerit, iar imaginea sa în România s-a schimbat datorită acestor îmbunătățiri”, a afirmat Jurcă.

„Astăzi, toată lumea cere sfaturi de la Oradea. Am devenit un exemplu demn de urmat și de alte orașe din România.”

Tinerii se întorc acasă

BEI și Oradea au semnat primul acord în 2008. Acesta a fost primul împrumut acordat de BEI direct unei autorități locale sau unui județ din România. Fondurile BEI au contribuit la achiziția a zece tramvaie, stimulând astfel alte investiții și dezvoltarea economică a orașului Oradea.

„Orașul meu a cunoscut o transformare substanțială”, a afirmat Jurcă. „Văd tineri întorcându-se sau rămânând în oraș, deoarece ne-am străduit din răspuțeri să facem din Oradea un oraș prosper și dinamic.” Pasul următor este investiția în educație. „Trebuie să atragem mai mulți oameni aici, de aceea colaborăm cu universitatea locală pentru a face din aceasta o școală de renume în România, astfel încât orașul Oradea să-și poată continua traiectoria ascendentă.”

Împrumuturile suverane

Primele împrumuturi suverane de la BEI către România de la mijlocul anilor '90 au ajutat la modernizarea drumurilor naționale și la aprovizionarea cu energie. De-a lungul anilor, BEI a sprijinit toate sectoarele economice importante ale țării, incluzând transporturile, comunicațiile, energia, sănătatea, educația, dezvoltarea rurală și protecția mediului.

Cofinanțarea infrastructurii publice prioritare cu alte fonduri europene

În toată această perioadă, banca a finanțat investiții strategice și a cofinanțat proiecte finanțate cu fonduri comunitare. În cadrul actualei perioade de programare a UE 2014-2020, România a beneficiat de trei astfel de împrumuturi pentru programe structurale, a căror valoare se ridică la 1,66 miliarde EUR și care vizează mediul, creșterea economică (incluzând inovarea, educația, agricultura, mediul urban și dezvoltarea) și transporturile. Aceste împrumuturi vor îmbunătăți utilizarea de către România a granturilor europene.

Împrumuturi pentru programe structurale cofinanțate

Mediu 2014-2020

Investiția BEI

300 milioane
EUR

Valoarea totală a proiectelor

4,5 miliarde
EUR

Această operațiune va sprijini sectorul apei și gestionarea deșeurilor municipale solide. Aceasta va viza acțiunile climatice și protecția mediului, contribuind în același timp la dezvoltarea durabilă.

Împrumutul BEI va cofinanța proiecte prioritare cu o valoare totală de circa 4,5 miliarde EUR.

Creștere economică 2014-2020

Investiția BEI

360 milioane
EUR

Valoarea totală a proiectelor

7,7 miliarde
EUR

Acest împrumut vizează în special sectorul energetic, îmbunătățirea mediului, cercetarea, dezvoltarea și inovarea, tehnologia informației și comunicațiilor, ocuparea forței de muncă, educația și instituțiile sociale.

Împrumutul BEI va cofinanța proiecte prioritare de infrastructură publică în valoare totală de circa 7,7 miliarde EUR.

Transporturi 2014-2020

Investiția BEI

1 miliard
EUR

Valoarea totală a proiectelor

6,8 miliarde
EUR

BEI acordă un împrumut de 1 miliard EUR pentru a cofinanța cu fonduri structurale și de investiții europene proiecte prioritare de infrastructură de transport, totalizând 6,8 miliarde EUR.

Proiectele vor fi situate în regiunile mai puțin dezvoltate și pe axe prioritare TEN-T (rețele transeuropene de transport). Acestea vor viza promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore și reducerea efectelor transporturilor asupra mediului.

An aerial photograph of a city street in Bucharest, Romania. The street is wide and multi-laned, with a tram running along its center. A modern tram stop with a glass and metal roof is visible in the foreground. The surrounding area is densely populated with multi-story apartment buildings and commercial structures. The sky is clear and blue.

BEI acordă
un împrumut de

1 miliard
EUR

pentru a cofinanța
proiecte prioritare de
infrastructură de
transport din România

România este
cel mai mare
beneficiar al
serviciilor de
consultanță din
partea BEI

Sprijin consultativ

Platforma europeană de consiliere în materie de investiții

România este cel mai mare beneficiar al serviciilor de consultanță din partea BEI. Sprijinul consultativ oferit de BEI variază de la sprijin pentru proiecte de investiții în sectoarele transporturi, energie, mediu și sănătate la consultanță pentru IMM-uri și dezvoltarea de instrumente financiare și platforme de investiții care combină fondurile structurale UE cu alte surse de fonduri.

Platforma europeană de consiliere în materie de investiții (EIAH) este un parteneriat între BEI și Comisia Europeană, ca parte din Planul de investiții pentru Europa. Platforma de consiliere este un punct unic de acces la întregul know-how tehnic sau financiar pe care BEI și partenerii săi îl pot oferi promotorilor de proiecte din UE. De la lansarea acesteia, în 2015, Platforma a primit peste 600 de solicitări de asistență de la toate statele membre ale Uniunii Europene. Platforma a prelucrat 30 de cereri de consultanță din România (data: aprilie 2018), care au cuprins de la solicitări de informații la cereri de asistență tehnică, finanțare sau ambele.

Pachete personalizate

Activitatea platformei constă în identificarea, pregătirea și elaborarea de proiecte de investiții. Consultanții noștri au jucat un rol important în sprijinirea proiectelor de pe întreg teritoriul Europei în domenii precum educația, agricultura, sănătatea, mediul, cercetare și inovare, telecomunicații și energie. Experții Platformei lucrează direct cu societăți și funcționari guvernamentali pentru a pregăti pachete de consultanță personalizate care ajută la obținerea de finanțare pentru proiecte, asigurând lansarea acestora. Pe parcursul tuturor fazelor ciclului proiectului, consultanții Platformei oferă clienților noștri sprijin pentru consolidarea capacităților, precum și alte instrumente pentru a demonstra cele mai bune practici necesare pentru punerea în aplicare a proiectelor.

EIAH cooperează, de asemenea, cu instituțiile de promovare economică pentru a promova schimbul de cunoștințe și cele mai bune practici. În România, Platforma acordă în prezent sprijin pentru infrastructura regională de sănătate. Platforma europeană de consiliere în materie de investiții cofinanțează și un program derulat de BERD pentru a oferi sprijin consultativ întreprinderilor mici. Peste 100 de întreprinderi locale din România beneficiază direct de acest program de consultanță, care oferă know-how într-o largă varietate de domenii, între care strategie, promovare a comerțului, gestiune financiară, eficiență energetică și marketing.

JASPERS

Inițiativa **Asistență comună în vederea sprijinirii proiectelor în regiunile europene (JASPERS)** ajută orașele și regiunile să absoarbă fonduri europene prin proiecte de calitate superioară. Scopul acestei inițiative este îmbunătățirea utilizării fondurilor structurale și de investiții europene în valoare de 350 miliarde EUR, pentru a realiza o mai bună coeziune în Europa, prin proiecte care sunt planificate, pregătite, finanțate și derulate respectând cele mai înalte standarde tehnice, sociale și de mediu. Asistența JASPERS este gratuită pentru autoritățile locale și promotori.

Din 2007, România este un însemnat beneficiar al sprijinului JASPERS acordat pentru elaborarea proiectelor, rezolvarea problemelor sectoriale orizontale și consolidarea capacităților. Planul de acțiune JASPERS pe 2018 cuprinde 125 de misiuni. Un număr însemnat de misiuni vizează sectorul apei și cel al transporturilor; alte activități de sprijinire vizează numeroase proiecte de dezvoltare inteligentă, sectorul energetic și cel al gestionării deșeurilor.

Cu 33 de angajați, biroul regional din București este cel mai mare dintre birourile JASPERS. Este un centru regional de know-how pentru Europa de Sud-Est. Specialiști din diverse sectoare de la alte birouri JASPERS aduc cunoștințe suplimentare în misiunile din această regiune.

Scopul JASPERS este acela de a consolida capacitatea autorităților publice din România și din țările vecine pentru a pregăti proiecte în mod independent, cu sprijin specific pe fiecare sector în parte, în funcție de cerințele autorităților de management și ale beneficiarilor finali.

JASPERS a îndeplinit până la 30 iunie 2018 circa 53 de misiuni pentru autoritățile române. Valoarea investiției de bază a misiunilor încheiate este de aproximativ 4,7 miliarde EUR. Proiecte în valoare de peste 4,2 miliarde EUR au primit aprobare pentru fonduri ESI (fonduri structurale și de investiții europene). Proiectele aprobate sprijinite se încadrează în linia mari în următoarele categorii:

Proiecte majore cu aprobarea granturilor de către Comisia Europeană (total 4 050 milioane)

Transporturi (2 900 milioane)

- Reabilitarea căii ferate de la Simeria
- Autostrada Târgu Mureș-Câmpia Turzii
- Autostrada Sebeș-Turda

Apă (975 milioane)

- Județul Alba
- București epurarea apelor uzate
- Județul Galați
- Valea Jiului
- Județul Vrancea

Dezvoltare inteligentă (175 milioane)

- ELI Faza a doua

Proiecte de anvergură mai mică cu aprobare națională a granturilor (total 190 milioane)

- Managementul riscului de inundații la Babadag
- Teren contaminat Târgu Mureș
- Programul Răspunsul eficient salvează vieți
- ELI Măgurele
- RoNET (Reabilitarea terenurilor contaminate)
- Modernizarea serviciilor 112
- Programul de gestionare a dezastrelor Multi Risk

Unitatea de sprijin consultativ pentru proiecte

În 2017, **Unitatea de sprijin consultativ pentru proiecte** a acordat sprijin autorităților române în vederea îndeplinirii a diverse condiții prealabile pentru a asigura utilizarea eficientă și eficientă a fondurilor structurale și de investiții europene. Aceste condiționalități trebuiau îndeplinite în anul 2017 pentru a evita suspendarea fondurilor ESI pentru Programul operațional Infrastructură Mare. Unitatea de sprijin consultativ pentru proiecte a acordat asistență pentru o serie de acțiuni/documente livrabile de bază, între care:

- contracte pentru toate proiectele majore de infrastructură publică: condițiile contractuale noi, echilibrate, neechivoce vor crea un mediu mai favorabil pentru punerea în aplicare a proiectelor de infrastructură și pentru soluționarea problemelor și litigiilor din procesul de construcție;
- modernizarea sistemului de control ex ante al achizițiilor publice pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor din sectorul public printr-un control mai eficient și mai inteligent, generând potențiale economii pentru contribuabili prin achiziția centralizată;
- contracte care stabilesc niveluri de performanță estimate pentru operatorii rutieri și feroviari pentru a asigura o relație clară între operatori și Ministerul Transporturilor. În plus, aceste contracte de performanță permit operatorilor să planifice investițiile de infrastructură și cheltuielile de întreținere într-un cadru financiar multianual.

BEI a lansat un amplu program de pregătire pentru autoritățile și promotorii români care gestionează proiecte de infrastructură finanțate de UE. Experții noștri asigură formare la locul de muncă, consultanță, sprijin direct pentru pregătirea instrucțiunilor și întocmirea orientărilor și pentru dezvoltarea de instrumente IT pentru monitorizarea pregătirii și punerii în aplicare a proiectelor.

Descriere proiect

Reabilitarea căilor ferate

Tronsonul de cale ferată Simeria-km614 face parte din coridorul TEN-T Rin-Dunăre. Este o linie de cale ferată dublă electrificată, utilizată pentru transport de pasageri și marfă. Proiectul va reabilita complet tronsonul, incluzând îmbunătățirea parametrilor de proiectare – cu viteza maximă prin construcție de 160 km/h și un sistem de semnalizare modernizat. Unul din obiectivele reabilitării constă în realizarea conformității cu specificațiile Agenției Europene a Căilor Ferate care asigură interoperabilitatea sistemului feroviar transeuropean.

Experții BEI au sprijinit actualizarea elementelor de bază din formularul de cerere pentru a confirma finanțarea ESI pentru acest proiect de 4,2 miliarde EUR. Operațiunile executate de terți sub supravegherea experților BEI au constat în:

- actualizarea analizei cost-beneficiu
- studiu privind traficul
- evaluarea capacității instituționale a beneficiarului
- evaluarea vulnerabilității și a riscurilor generate de schimbările climatice în ceea ce privește proiectul

CEEP

Centrul European de Expertiză în domeniul PPP-urilor (CEEP) acordă asistență Ministerului Finanțelor Publice din România din anul 2013. Aceasta a constat în primul rând în furnizarea de consultanță cu privire la cadrul juridic și acordurile instituționale pentru parteneriate public-privat („PPP”) pentru a sprijini proiectarea și gestionarea programelor PPP.

Statutul de membru CEEP

CEEP este o rețea unică, de know-how în domeniul PPP, bazată pe aderarea în calitate de membru, având misiunea de a sprijini sectorul public să creeze PPP-uri fiabile. Activitățile rețelei CEEP constau în: furnizarea de informații PPP și lucrări de analiză, precum și schimbul de bune practici PPP elaborate împreună cu membrii rețelei și la nivelul membrilor (state membre ale UE și țări candidate). De asemenea, CEEP colaborează bilateral cu membrii săi (la cerere) pentru a acorda asistență privind politica PPP și consolidarea instituțională, dar și asistență de ordin strategic pentru pregătirea, atribuirea și gestionarea proiectelor PPP. România participă la activitățile rețelei CEEP și este membră a CEEP prin Ministerul Finanțelor Publice (MFP).

Sprijin consultativ CEEP

Recentul sprijin consultativ cuprinde examinarea și consultanța cu privire la modificările aduse legislației PPP și asistarea MFP la elaborarea normelor metodologice PPP care trebuie adoptate după finalizarea dispozițiilor noii legislații. Odată cu modificările aduse legislației PPP, guvernul a aprobat recent înființarea unei unități noi pentru pregătirea și atribuirea proiectelor strategice PPP. Totodată, acesta a anunțat două faze ale potențialelor proiecte PPP care ar putea beneficia ulterior de sprijin consultativ CEEP și de împrumut din partea BEI. La o valoare totală de 20 miliarde EUR, prima fază va include două spitale noi, reamenajarea și exploatarea unui spital existent și trei autostrăzi. Cea de-a doua fază se estimează că va cuprinde două spitale noi, un aeroport, o bancă de sânge, plasmă și celule stem, un complex de schi, o fabrică de autovehicule electrice, un canal nou de navigație și infrastructură pentru navigație pe două râuri.

ELENA

Asistență europeană pentru energie locală (ELENA) este o inițiativă comună a BEI și a Comisiei Europene în cadrul programului Orizont 2020. ELENA acordă granturi pentru asistență tehnică ce vizează punerea în aplicare a proiectelor și programelor din domeniile: eficiență energetică, energie regenerabilă distribuită și transporturi urbane.

Grantul poate fi utilizat pentru a finanța costuri legate de studii de fezabilitate și de piață, structurarea programelor, planuri de afaceri, audituri energetice și structurare financiară, precum și de pregătirea procedurilor de achiziții, a dispozițiilor contractuale și a unităților de implementare a proiectelor.

Descriere proiect

Eficiență energetică pentru clădiri

După succesul înregistrat de reabilitarea termică a clădirilor rezidențiale, sectorul 6 din București își renovează clădirile publice. Serviciile de dezvoltare a proiectelor finanțate prin ELENA vor acorda Sectorului 6 asistență pentru i) accelerarea punerii în aplicare a programului de investiții în domeniul eficienței energetice pentru modernizarea din punct de vedere energetic a unui număr de 11 clădiri, precum școli; și ii) pentru construirea a opt clădiri cu un consum de energie aproape egal cu zero, destinate a se utiliza pentru grădinițe și programe after-school, în curțile unor școli.

Asistența tehnică ELENA va contribui substanțial la punerea în aplicare a programului de investiții prin aducerea de resurse care lipsesc. Aceasta va pune la dispoziție know-how și forță de muncă, fapt care va accelera investițiile și va conduce la îmbunătățiri substanțiale ale eficienței energetice și ale instalațiilor de energie regenerabilă. Se estimează economii totale anuale la consumul de energie de 5,3 GWh.

Despre Banca Europeană de Investiții

BEI este banca Uniunii Europene. Banca este deținută de statele membre ale UE. BEI este cel mai mare emitent și furnizor de fonduri multilateral din lume. În 2017, Grupul BEI a acordat aproape 80 miliarde EUR pentru investiții pe termen lung în Europa și în lume, peste 90 % din împrumuturi susținând Uniunea Europeană și țările în faza de preaderare.

Banca Europeană de Investiții
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
☎ +352 4379-1
☎ +352 437704
www.eib.org

Bucharest Office
Str. Vasile Lascar 31
020492 București, Sector 2
Romania
☎ +40-21 3179090
✉ bucharest@eib.org

 twitter.com/EIB

 facebook.com/EuropeanInvestmentBank

 youtube.com/EIBtheEUBank

Lara Tassan Zanin
Șef de birou, București
☎ +40-21 2086400
✉ l.tassanzanin@eib.org

Mark Mawhinney
Șef de serviciu
Platforma europeană de consiliere
în materie de investiții (EIAH)
☎ +352 4379-83535
✉ m.mawhinney@eib.org

Dusan Ondrejicka
Ofițer de presă
☎ +352 4379-83334
✉ d.ondrejicka@eib.org